

NOTAT

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Vandplaner og havmiljø
J.nr. NST-4200-00024
Den 24. oktober 2013

Høringsnotat

Vedrørende

Lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer og forskellige andre love

(Konsekvensændringer som følge af lov om vandplanlægning)

Naturstyrelsen sendte den 13. september 2013 udkast til forslag om ændring af vandforsyningsloven i 4 ugers høring med frist for afgivelse af bemærkninger den 11. oktober 2013. Udkastet blev sendt i høring sammen med udkast til lov om vandplanlægning.

Den 7. oktober sendte styrelsen et udkast til lov om ændring af forskellige love som følge af lov om vandplanlægning i høring med frist for afgivelse af bemærkninger den 24. oktober 2013.

Disse to lovforslag er nu samlet i ét: forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer og forskellige andre love *(Konsekvensændringer som følge af lov om vandplanlægning)*.

Naturstyrelsen har modtaget 12 høringssvar vedr. lovforslaget om ændring af vandforsyningsloven og 5 høringssvar til forslaget om ændring af forskellige love, hvoraf 1 angiver ikke at have bemærkninger.

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter og Miljøministeriets bemærkninger hertil. For en nærmere uddybning henvises til de enkelte høringssvar.

Foruden de ændringer, høringssvarene har givet anledning til, er der foretaget visse redaktionelle og lovtekniske ændringer i forhold til de versioner, der har været i høring.

For oversigtens skyld gennemgås først kommentarerne vedr. ændring af vandforsyningsloven og derefter kommentarerne vedr. ændring af forskellige love.

1. Forslag til ændring af lov om vandforsyning m.v.

Generelle bemærkninger

Flere høringssvar vedrørte den sproglige præcisering af indsatsområders geografiske udstrækning og vil derfor blive behandlet sammen. Naturstyrelsen modtog også høringssvar til dette i forbindelse med vejledning om indsatsplaner, der var i 8 ugers høring frem til den 24. september 2013. Det materielle indhold af disse høringssvar inddrages ligeledes her.

Definition af indsatsområder

KL, Gladsaxe Kommune, Egedal Kommune, Danmarks Naturfredningsforening og HOFOR er ikke enig i den sproglige præcisering af begrebet "indsatsområder" i den foreslåede § 11 b, tidligere miljømålslovens § 8 a. DANVA har i forbindelse med høring af vejledning om indsatsplaner også givet udtryk for uenighed. Høringsparterne angiver, at der ikke er tale om en sproglig præcisering, men tværtimod en indskrænkning af anvendelsesområdet for indsatsplaner, og dermed ændring af praksis. Samlet angiver høringssparterne, at der skal udarbejdes indsatsplaner for alle områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse.

Miljøministeriets bemærkninger:

Indsatsområder, jf. miljømålslovens § 8 a og den foreslåede § 11 b, nr. 5, i vandforsyningsloven, blev indført i 1998. Begrebet dækker over områder, hvor der er behov for en særlig indsats til beskyttelse af vandressourcerne på baggrund af en vurdering af forureningstrusler, arealanvendelse og naturlig beskyttelse. Begrebet er ikke blevet fast defineret i forhold til den geografiske udstrækning af et indsatsområde. Naturstyrelsen gennemførte i 2012 en undersøgelse af ensartetheden af alle udpegninger af indsatsområder. Undersøgelsen viste, at der var forskellig opfattelse og forskellig praksis i både kommuner og de tidligere amter om hjemmelsgrundlaget for indsatsplaner.

Nogle steder har indsatsområder været anset som et udtryk for hele det kortlagte område, dvs. i sidste ende 40 % af Danmark, mens andre har anvendt de særskilte områder udpeget af Naturstyrelsen, tidligere amterne, som indsatsområder med nitrat. Zoneringsvejledningen fra 2000 indeholder formuleringer og illustrationer, der har medvirket til den uens anvendelse af indsatsplaner. Vejledning om indsatsplaner, der netop har været i høring, ophæver de uklare formuleringer og illustrationer, samt præciserer lovgivningen.

På den baggrund har Naturstyrelsen i 2012 og 2013 gennem BNBO-rejseholdet og vejledning om indsatsplaner vejledt kommunerne om forpligtelser og hjemmelsgrundlag for indsatsplaner. Med den foreslåede sproglige ændring i vandforsyningsloven præciseres reglerne.

Såfremt der er udpeget et indsatsområde i en bykommune, skal der ligeledes udarbejdes indsatsplaner her. Hvis der ikke er udpeget et indsatsområde, f.eks. fordi grundvandskortlægningen endnu ikke er afsluttet i området, kan kommunen eller ejeren af et alment vandforsyningsanlæg med baggrund i vandforsyningslovens § 13 a, vedtage en indsatsplan efter de eksisterende regler.

Ønsker kommunerne f.eks. at føre ekstra tilsyn med virksomheder i områder med særlige drikkevandsinteresser eller prioritere sløjfning af gamle brønde og borer eller olietanke, kan kommunen vælge at gøre dette, uanset om der er vedtaget en indsatsplan eller ej.

Naturstyrelsen vurderer, at kommunerne har således hjemmel til at udarbejde indsatsplaner og foretage de nødvendige grundvandsbeskyttende indsatser. Naturstyrelsen fastholder derfor den sproglige præcisering.

Specielle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer (L&F) bemærker, at den foreslåede høringsfrist for udpegninger på 4 uger i den foreslåede § 11 c bør være 8 uger. På den måde er der overensstemmelse med de øvrige frister i lov om vandplanlægning. Derudover bemærker L&F, at den nuværende bestemmelse i vandforsyningslovens § 13 a indeholder en betydelig kompetence, som kan have væsentlig betydning for berørte lodsejere. Det er L&F's opfattelse, at kommuner og almene vandforsyningsanlæg ikke bør have mulighed for at gå videre end den statslige udpegning berettiger til.

Miljøministeriets bemærkninger:

Naturstyrelsen er enig i, at høringsfristen for bekendtgørelser om udpegning af drikkevandsressourcer bør være minimum 8 uger for at sikre sammenhængen med den foreslåede lov om vandplanlægning. Lovforslaget er rettet i overensstemmelse hermed.

Vandforsyningslovens § 13 a, der blev indført i 1998, giver kommuner og ejere af almene vandforsyningsanlæg mulighed for at vedtage en indsatsplan for områder, der ikke er udpeget som indsatsområder, hvis de finder, at retningslinjerne og prioriteringen i vandplanerne (med den foreslåede ordning bekendtgørelser efter § 11 b, stk. 1, nr. 5,) er utilstrækkelig til at sikre deres interesser. Dette skal ske på et grundlag, der svarer til den statslige grundvandskortlægning. Såfremt kommuner vælger f.eks. at give påbud om rådighedsindskrænkninger efter miljøbeskyttelseslovens § 26 a, skal de almindelige forvaltningsretlige regler være opfyldt.

Danske Regioner finder, at den foreslåede høringsfrist på 4 uger for udpegninger af drikkevandsressourcer er for kort, og i stedet bør være 8 uger. Danske Regioner bemærker ligeledes, at ansvar og regler for inddatering af oplysninger, løbende opdatering og publicering af ny viden bør defineres klart.

Miljøministeriets bemærkninger:

For så vidt angår høringsfristens længde henvises til bemærkninger til Landbrug & Fødevarers høringssvar. Da Naturstyrelsen udfører grundvandskortlægningen, er det Naturstyrelsens ansvar at sikre inddragelse af den nyeste viden i forbindelse med grundvandskortlægningen og områdeudpegningerne. Med lovforslaget sikres, at der fremover kan udpeges områder i takt med grundvandskortlægningen indsamler nyeste viden.

Foreningen af vandværker i Danmark (FVD) bemærker, at der ikke med det foreslåede udkast er opnået en tilstrækkelig klarhed mellem EU-lovgivning/generel beskyttelse og den danske målrettede beskyttelse af grundvandet. FVD bemærker ligeledes, at forskellen mellem de foreslåede §§ 10 og 11 b, bør beskrives tydeligere. FVD er tilfreds med, at kommunernes forpligtelse til

at udarbejde indsatsplaner videreføres. FVD undrer sig dog over, at den foreslåede § 11 om finansiering ikke nævner statens omkostninger til udpegning, men alene kortlægning. FVD bemærker ligeledes, at der ikke er finansiering til indsatsplaner efter § 13 a, uanset Naturstyrelsens vejledningsnotat af 1. juli 2013. Slutteligt anfører FVD, at det bør fremgå, at det er hovedreglen, at der findes en generel grundvandsbeskyttelse, og at der gælder en generel ikke-afgiftsfinansieret kortlægningsforpligtelse for staten, der tidligere fremgik af vandforsyningslovens § 10.

Miljøministeriets bemærkninger:

Lovforslaget indeholder både EU-regulering og dansk regulering. EU-reguleringen, der findes i den foreslåede § 10 er en generel beskyttelse, mens den danske målrettede beskyttelse finder anvendelse for særlige udpegede arealer, f.eks. indsatsområderne. Da EU-regulering gennem implementeringen i dansk lovgivning gælder sideordnet med national lovgivning, vurderer Miljøministeriet, at der ikke bør sondres imellem om det er EU- eller national regulering.

Den foreslåede § 11 b udpeger områder med særlige drikkevandsinteresser, områder med drikkevandsinteresser, indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser, følsomme indvindingsområder og indsatsområder. Drikkevandsforekomster udpeges i medfør af § 10, som følge af vandrammedirektivet. Miljøministeren bemyndiges herudover til at fastsætte regler om selve grundlaget for udpegningerne af drikkevandsforekomster og drikkevandsressourcer.

Miljøministeriet er enig i, at finansieringen af grundvandskortlægningen ligeledes finansierer områdeudpegningerne i den foreslåede § 11 a. Lovforslaget rettes i overensstemmelse hermed. Ministeriet er enig med FVD i, at finansieringen af indsatsplanlægningen gennem afgift på ledningsført vand ikke omfatter indsatsplaner vedtaget efter vandforsyningslovens § 13 a, men alene indsatsplaner vedtaget efter vandforsyningslovens § 13, dvs. indsatsplaner kommunerne er forpligtet til at udarbejde.

I forbindelse med vedtagelsen af miljømålsloven i 2003 blev den ikke-afgiftsfinansierede grundvandskortlægning og vandressourceplanlægning i den daværende vandforsyningslovs § 10 ophævet, idet det fremadrettet var en del af vandplanernes basisanalyse. Med kommunalreformen blev denne opgave overført til staten.

DANVA bemærker, der ikke sker udpegning af indvindingsområder til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser.

Miljøministeriets bemærkninger:

Ministeriet er enig i, at udpegning af indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser ikke udpeges i den gældende lovgivning. Lovforslaget er derfor ændret, således at indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser udpeges på lige fod med områder med særlige drikkevandsinteresser.

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark udtrykker sin betænkelighed ved, at der sker lovmæssige sammenblandinger af vandforsyning til drikkevand, lov om miljømål og vandplanlægning i naturen.

Miljøministeriets bemærkninger:

Med lovforslaget vil der ske adskillelse af bl.a. vandforsyning til drikkevand og vandplanlægning i naturen. Den formelle udpegning af drikkevandsforekomster og drikkevandsressourcer flyttes således fra miljømålsloven til vandforsyningsloven. Vandplanen vil med den foreslåede lov om vandplanlægning alene indeholde en visning af de udpegede drikkevandsforekomster og drikkevandsressourcer.

Holstebro Kommune bemærker, at det i lovforslagets bemærkninger i afsnit 2.1.1 fremgår, at der vil ske grundvandskortlægning af alle drikkevandsforekomster, hvor der burde stå områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse. Holstebro Kommune bemærker ligeledes, at en afklaring af spørgsmålet om ansvar for opdatering af indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser er nødvendig for at sikre en effektiv og sikker anvendelse af grundvandskortlægningens resultater.

Miljøministeriets bemærkninger:

Ministeriet er enig i, at det er områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for disse der kortlægges. Dette er præciseret i lovforslaget. For så vidt angår indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser henviser Naturstyrelsen til bemærkningerne til DANVA.

Gladsaxe Kommune bemærker, at der tilsyneladende ikke er overensstemmelse mellem den sproglige præcisering af indsatsområder og kortlægningsrapport for område 2bc Mølleåen. Gladsaxe Kommune bemærker også, at indsatsplaner bør udarbejdes for alle indvindingsoplande og alle områder med særlige drikkevandsinteresser, da bykommuner ellers ikke har mulighed for at foretage den nødvendige grundvandsbeskyttelse.

Miljøministeriets bemærkninger:

Ministeriet er enig i, at der umiddelbart ser ud til at være uoverensstemmelser mellem kortlægningsrapportens og lovforslagets formuleringer. Den korrekte formulering fremgår af den sproglige præcisering i lovforslaget. For så vidt angår indsatsplaner og definitionen af indsatsområder henvises til bemærkninger ovenfor under generelle bemærkninger.

Ikast-Brande Kommune bemærker, at indførelsen af begrebet drikkevandsforekomster som en ny områdeafgrænsning er upraktisk, da den ligner definitionen af en almen vandforsyning. Ikast-Brande Kommune bemærker ligeledes, at det vil medføre, at nogle vandforsyninger ikke længere vil være omfattet af den statslige grundvandskortlægning, og Ikast-Brande Kommune ønsker derfor svar på, hvem der skal kortlægge drikkevandsforekomsterne. Kommunen anfører herudover, at den ikke er i stand til at levere fyldestgørende oplysninger om drikkevandsforekomster. Kommunen spørger slutteligt til, om områder med særlige drikkevandsinteresser vedligeholdes og hvem der har ansvaret for definering af nye vandværkers indvindingsoplande.

Miljøministeriets bemærkninger:

Drikkevandsforekomster er ikke et nyt begreb, men fremgår af miljømålslovens § 8. Begrebet følger af vandrammedirektivet. Begrebet er ikke sammenfaldende med definitionen af et alment vandforsyningsanlæg. Med den foreslåede ændring

udpeges drikkevandsforekomster af miljøministeren i en bekendtgørelse i henhold til vandforsyningsloven i stedet for i vandplanerne. Udpegningen kræver ikke indberetning fra kommuner mv. om antal forbrugere.

Drikkevandsforekomster skal ikke kortlægges. Det er alene drikkevandsressourcerne, dvs. de arealer der er nævnt i den foreslåede § 11, der skal omfattes af den statslige grundvandskortlægning.

Der pågår et udvalgsarbejde med deltagelse af bl.a. repræsentanter for kommunerne, der skal afklare spørgsmål om vedligeholdelse af grundvandskortlægningen efter 2015. Udvalgsarbejdet forventes afsluttet ved udgangen af 2013.

For så vidt angår indvindingsoplande til almene vandforsyninger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser henvises til bemærkningerne til DANVA.

2. Forslag til ændring af forskellige love

Danske Regioner anser de foreslåede ændringer som en naturlig konsekvens som følge af lov om vandplanlægning. I den forbindelse finder Danske Regioner anledning til at gentage bemærkninger, som blev afgivet i forbindelse med høring af lov om vandplanlægning.

Miljøministeriets bemærkninger:

Danske Regioners bemærkninger er kommenteret i høringsnotat vedr. forslag til lov om vandplanlægning.

Dansk Industri har ingen kommentarer til lovforslaget, men bemærker, at det indeholder en selvstændig del om jordforurening.

Miljøministeriets bemærkninger:

Ændringerne i jordforureningsloven er konsekvenser af forslag til lov om vandplanlægning. Der er ikke tale om materielle ændringer, hvilket er præciseret i bemærkningerne.

Bæredygtigt Landbrug finder, at lovforslaget bør afvente, at endelig og bindende form for lov om vandplanlægning kendes.

Miljøministeriets bemærkninger:

Det er hensigten, at dette lovforslag skal fremsættes i Folketinget samtidig med forslag til lov om vandplanlægning. Det forventes, at de to lovforslag vil blive behandlet parallelt i Folketinget.

Landbrug & Fødevarer foreslår, at bemærkningerne til lovforslaget suppleres, så det fremgår, at miljømålslovens § 52 er foreslået ophævet i forslag til lov om vandplanlægning.

Miljøministeriets bemærkninger:

Miljømålslovens § 52 om ekspropriation med henblik på udførelse af overvågning er videreført i forslag til lov om vandplanlægning.